

Jenštejnský občasník

„Lidé to jsou, kdo tvoří obec, nikoli zdi.“ – Thúkydídés

leden 2024

Komunitní akce aneb co nás čeká v roce 2024

Na sklonku roku 2023 se jako každý rok sešla parta všech dobrovolníků, abychom vytvořili plán komunitních akcí na rok 2024.

Na setkání dorazili zástupci hasičů, sportovců a všichni ostatní, ve spolicích „neorganizovaní“, kteří pomáhají stavět a bourat zázemí obecních akcí, obsluhují u stánků, zajišťují doprovodný program, promítají letní kino, organizují běžecké závody a turnaje nebo třeba Čarodějnice, Míkuláše, Loučení s prázdninami,

Uklidíme Česko, Rozsvěcení vánočního stromečku, 17. listopad či Obecní ples.

A v roce 2024 nás čeká celkem 35 komunitních setkání, sportování, koncertů a zábavy!

A věřte mi, že to, co tady dělá ta poměrně malá parta dobrovolníků, je už skoro nadlidský výkon. Zvláště tehdy, když to ti lidé dělají roky, zdarma, na úkor svých rodin a svého volného času a patří jim náš velký dík. A upřímně, málokdy se stane, že někdo z vás poděkuje. Mám pocit, že ta „mlčí-

cí“ a pro obec nic nedělající většina si myslí, že je to prostě tak, automatické, že všichni ti lidé to mají dobře zapláceno nebo to dělají jen proto, že je to strašně baví a neví, co s volným časem. Ani jedno z toho není pravda. Dělají to proto, protože mají tuhle vesnici rádi a jejich občanství nekončí jen přihlášením k trvalému pobytu, ale chtějí vytvářet vesnici, kde se dobře žije a je nám fajn.

Obec ráda pomůže rozumnými financemi a vybavením každému s dobrými nápady, ale pokud se

ta naše parta nerozroste o nové aktivní lidi, kteří jsou ochotni do toho investovat čas a práci, my ostatní už toho více fyzicky ani časově prostě „neutáhneme“.

Proto, a stále dokola, opakují: nebojte se přijít s nápady, sežeňte si kamarády nebo se zapojte a pomáhejte na těch již existujících akcích.

Ještě jednou tedy děkuji všem, kteří pomáhají!

Norbert Hlaváček

Seznam všech akcí najdete na straně 10

KONTAKTY

Norbert Hlaváček, starosta
starosta@jenstejn.cz

Martin Šidlák, místostarosta
martin.sidlak@jenstejn.cz

P. Antořová +420 607 091 159
P. Rachová +420 286 851 985
J. Minxová +420 286 851 985

info@jenstejn.cz, www.jenstejn.cz
facebook.com/jenstejn – Facebook
ID DS: 8pkb6wz

Úřední hodiny OÚ:

Po 7:30–12:00 h.
13:00–18:00 h.
Út 7:30–12:00 h.
St 7:30–12:00 h.
13:00–18:00 h.

Změna úředních hodin
vyhrazena, aktuálně
na www.jenstejn.cz.

Obecní policie:
+420 724 111 222

Pošta Zeleneč:

Po+St 10:00–12:00 h.
13:00–18:00 h.
Út+Čt+Pá 8:00–12:00 h.
13:00–16:00 h.

Pošta Jenštejn:

Po+St 15:00–18:00 hodin
Út+Čt+Pá 8:00–11:00 hodin

Knihovna Jenštejn:

Otevřeno je každý čtvrtek
od 17.00 do 19.00 hod.

MŠ Jenštejn:

www.msjenstejn.cz

SK Jenštejn:

www.skjenstejn.wz.cz

Jenštejnský občasník

redakce@jenstejn.cz
facebook.com/jenstejnskyobcasnik

Pohotovostní linka VAK:

+420 800 100 663
(24 hodin denně)

Odpady, kam s nimi a proč to tolik stojí

Na sklonku roku 2023 a v lednu 2024 jsem zaregistroval několik dotazů na to, jak to máme s poplatky za odpady, jak se určuje jejich výše a jak si vlastně jako obec stojíme v porovnání s okolními obcemi.

Současná podoba toho, jakým způsobem obec musí nakládat s odpady, které ukládání odpadů je pro občany zdarma a co by měl občan obci platit, vychází z nového zákona o odpadech, který začal platit od 1.1.2022.

O odpadovém hospodářství, o tom, kolik nás to jako obec ročně stojí, o možných variantách či o tom, proč u nás preferujeme variantu platby „na dům“ nikoliv na „trvale hlášeného občana“ bych tady asi mohl napsat 5 stran, ale nevím, kdo by to dočetl do konce. Budu tedy velmi stručný a zmíním jen několik klíčových věcí:

Odkládání bio odpadu má být dle zákona pro občany zdarma. Obec za ukládání a svoz bio odpadu ale samozřejmě svozové firmě musí platit. Háček je v tom, že občan má mít možnost odložit bio odpad zdarma na území obce, ale nikde v zákoně se nedočtete, že svoz toho bio odpadu má být pro občana zdarma. Prostě bychom to asi, jako obec, mohli obějit a prohlásit, že občané mohou bio odpad odložit na Technickém zázemí obce tehdy a tehdy a zákonu by bylo učiněno za dost. My jsme se rozhodli jít cestou, kterou zvolila velká část obcí v České republice a bio je pro občany zdarma včetně jeho svozu od vašeho domu, pokud si pořídíte příslušnou popelnici a nalepíte si na ni známku. Věříme, že takto je to nejen pohodlnější pro vás, ale ve výsledku se váš bioodpad nebude povalovat všude po mezích a nám nebudou vznikat náklady s jeho odstraňováním, které by možná převýšily to, že ten svoz za vás obec hraje.

Směsný komunální odpad: Do ceny za 1l SKO může obec promítnout prakticky všechny náklady, které má s odpadovým hospodářstvím. Tedy i se sběrem a tříděním všech modrých, žlutých a já nevím jakých kontejnerů, velkoobjemový odpad, nebezpečný odpad, elektroodpad... To vše platí obec a pro občany je to zdarma, ze zákona, ale obec to může promítnout právě do ceny za svoz domovního odpadu (SKO). Jen pro informaci, kdybychom to udělali, platili byste za týdněni svoz 120 l popelnice na SKO něco přes 5000 Kč /rok.

nickém zázemí obce i Re-USE. Máme tedy nejvyšší možnou „třídící slevu“ a tedy i nejnížší cenu za skládkování.

Ta cena za skládkování, resp. poměr nevytříděného (SKO) k vytříděnému se i nadále ze zákona mění každý rok (a zvyšuje se objem vytříděného odpadu v neprospěch nevytříděného). Pokud to budeme zvládat, budeme platit nejnížší možnou cenu za skládkování, pokud ne, budeme potrestáni zvýšením ceny za skládkování. My to zatím zvládáme.

Za řádně vytříděný odpad (např. žluté a modré kontejnery)

kam někdo hodí jednu igelitovou tašku z kuchyňského koše. Nic.

Co z toho plyne? Třídíte odpad, využívejte Sběrného hnízda a Re-USE a nedávejte odpad tam, kam nepatří. To vše má vliv na to, v jaké výši budete platit poplatky za odpady v příštích letech. Obec sice odpady pro občany dotuje, ale určitě nezvládneme platit více, než platíme dnes, pokud by to nemělo být na úkor jiných věcí. Na druhé straně to bereme jako službu pro vás, pro občany, aby na vás nedopadala celá tíže velmi drahého způsobu, jakým se dnes s odpady nakládá.

A už jen pro srovnání, jak jsou na tom okolní samostatné obce, se kterými sousedíme katastrem nebo jsme ve Svazku (v případě, že v obci neplatí za popelnici, ale za trvale hlášeného občana je částka přepočítána na typickou čtyřčlennou rodinu):

- **PŘEZLETICE** – za rok 2024 je cena za týdněni svoz 120 l nádoby 5616 Kč a BIO – pronájem 240 l nádoby stojí 1995 Kč/rok

- **PODOLANKA** – za rok 2023 je cena za týdněni svoz 120 l nádoby 4118 Kč a BIO je za 700 Kč za 120 l

- **RADONICE** – za rok 2023 – (platí se 1000 Kč na osobu, vč. dětí) by to tedy bylo 4.000 Kč za popelnici, BIO 120 l je za 809 Kč

- **DŘEVČICE** – za rok 2023 – (platí se 900 Kč na osobu vč. dětí) by to tedy bylo 3.600 Kč, BIO jsem nenašel

- **SVĚMYSLICE** – za rok 2023 je cena za týdněni svoz 120 l nádoby 3120 Kč a BIO je zdarma

- **JENŠTEJN** – za rok 2023 je cena za týdněni svoz 120 l nádoby 2808 Kč a BIO je zdarma, za rok 2024 je cena za týdněni svoz 120 l nádoby 3000 Kč a BIO je zdarma

Z výše uvedeného vyplývá: Třídíte odpad, poznáte to na své peněženke!

Norbert Hlaváček

Proč třídít odpad? Pokud obec podporuje co nejvíce třídění odpadu a umožňuje občanům třídít do dostatečného počtu sběrných hnízd a kontejnerů, pak je poměr vytříděného a nevytříděného odpadu v určité příznivé výši, kterou přesně určuje zákon a obec má levnější skládkování toho nevytříděného odpadu. To se logicky promítne do celkové ceny za odpady, kterou obec platí a tím pádem i do ceny, jakou vy platíte za SKO.

Nám v tom třídění hodně pomáhá Sběrné hnízdo na Tech-

nickeho zázemí obce i Re-USE. Ty sice nepokryjí náklady na provoz a vyvážení těchto kontejnerů na tříděný odpad, ale je to alespoň něco, co částečně sníží celkové náklady obce s odpadovým hospodářstvím. Pro zajímavost, my dostaneme za řádně vytříděný odpad ročně kolem 280 000 Kč.

Naopak, pokud tam, kam to nepatří (např. do žlutého nebo modrého kontejneru), hodíte třeba kovy nebo váš SKO, obec nedostane za tento znečištěný odpad zpětně nic. Klidně za celý dobře vytříděný kontejner s papírem,

SLOVO STAROSTY

Slovo starosty píšou vždy až na konec. V době, kdy už máme všechny články do Jenštejského občasníku od ostatních pohromadě, a už chybí jen ty moje.

Můžu si stokrát slíbit, že ty „své“ články budu psát postupně a v průběhu měsíce či dvou, ale nikdy to nedodržím a pak v jednom tahu píšou všechny a končí právě Slovem starosty.

Ono to ani jinak moc nejde. Přes den, v pracovní dny a často i jindy zvoní telefony, máme schůzky plánované, průšvihy neplánované a na nějaké několikahodinové psaní článků v klidu prostě není nikdy čas a „du-

ševno“. Takže se vždy zavřu na úřad, když tu nikdo není a píšou a píšou až se dopíší k této závěrečné promluvě. A to už mám pocit, že fakt nevím, co bych měl dalšího psát.

Přeji vám tedy do roku 2024 především hodně zdraví a energie, abyste měli více času pro sebe, pro rodinu i na práci, tu práci abyste měli možnost si dobře rozvrhnout a udělat ji pořádně a v klidu a aby vás potkalo co nejméně nenadálých průšvihů. Jak v životě soukromém, tak rodinném a pracovním.

Přeji nám všem krásný a úspěšný rok 2024!

Norbert Hlaváček

Projekty, které připravujeme

Chodník do Vinoře – je hotová studie proveditelnosti a je vysoutěžen projektant. V současné době se snažíme udělat s projektanty maximum pro to, aby byla všechna povolení (SP), dohody s vlastníky pozemků, dotčené orgány hotovy tak, aby bylo možné celý projekt vysoutěžit a obec mohla následně v červnu podat žádost o dotaci na SFDI. Je to velmi složitý projekt, protože nevlastníme všechny pozemky, projektově to také není jednoduché (opěrné zídky, odvodnění, stromy) a pro letošní rok se přihlášky k dotaci uzavírají právě v červnu, takže děláme, co můžeme. Ale dost záleží na tom, jak bude probíhat stavební řízení a jak vstřícní budou vlastníci pozemků.

Revitalizace a rekonstrukce rybníků a jejich propojení – dokumentace pro stavební řízení je hotová. Tomu všemu předcházelo velmi podrobné geodetické zaměření, hydrogeologické průzkumy a chemické rozborů. To vše muselo být hotovo dříve, než se začalo projektovat. Pak záleží na vodoprávním úřadu, vyjádření památkářů a na tom, kdy dostaneme povolení. Poté bude vyhotovena prováděcí dokumentace a budeme připraveni k vypsání soutěže na zhotovitele. Můj odhad je, že na konci července by to vše mohlo hotovo. Teprve poté můžeme začít žádat o dotace.

Pasivní veřejná budova (komunitní centrum) – změna ÚP ještě běží, ale pokud se nestane něco neočekávaného, tak by během dubna mohla být v platnosti a architekti mohou dokončit projekt ke stavebnímu povolení. Studii (která byla podmínkou dotací) už máme. Dokonce máme již i příslibenu jednu dotaci (jen ještě nedisponujeme rozhodnutím) ve výši 50 mil. Kč. Nicméně, to nám na výstavbu stačit při dnešních cenách nebude a budeme žádat o další dotaci, jejíž podmínkou bude i celou stavbu vysoutěžit. To by se snad v letošním roce mohlo podařit a pokud se podaří i druhá dotace, pak bychom asi mohli začít stavět.

Rekonstrukce návsi – Podmínkou dotace byla projektová dokumentace, které předcházela studie. Projektová dokumentace ke stavebnímu řízení je vysoutěžena a hotová. Následovat budou všechna potřebná povolení a soutěž na zhotovitele – a, jako vždy u všech velkých projektů, které děláme, žádost o dotaci.

Další investice do ČOV – na jaře proběhne další, poměrně velká investice do zlepšení chodu

ČOV ve výši cca. 2 mil. Kč. Platí to celé obec, na to žádné dotace nejsou.

Rekonstrukce havarijního stavu hradního domečku na podzim 2023 se bohužel projevil havarijní stav stropů. Po úporném boji s památkáři, kteří si vymýšleli opravdu šílené věci, jakým způsobem chtějí rekonstrukci domečku provést (například chtěli ráko-

sové stropy) se nám snad podařilo dosáhnout nějakého kompromisu, máme tedy jejich souhlas i souhlasy ostatní a v současné době čekáme na povolení stavebního úřadu. Během ledna či února vysoutěžíme zhotovitele, aby se vše stihlo do začátku hradní sezóny a hrad nemusel být uzavřen pro veřejnost.

Chodníky – letos snad již opravdu uděláme ten chodník po-

dél rybníka pod hradem. Rozpočet máme, rozhodli jsme i o tom, že chceme žulovou dlažbu jako v celém Podhradí, jen se budeme modlit ☺ A čeká nás i kousek chodníku u Domova seniorů, který neodpovídá podmínkám případné dotace od SFDI, ale je nutný proto, abychom od SFDI dostali dotaci na ten chodník do Vinoře.

Norbert Hlaváček

Rozpočet obce na rok 2024 je vyrovnaný

Rozpočet obce je navržen jako vyrovnaný s rezervou na straně výdajů ve výši 1,6 mil. Kč. Rozpočet jsem se snažil sestavit tradičně „konzervativně“ a na rozdíl od vlád, které sestavují deficitní rozpočty, je zastupitelé schválený rozpočet obce na rok 2024 znovu založen na tom neutratit za běžné výdaje více, než kolik je odhad, že budeme mít v příjmech.

Dlouho jsme na predikce daňových příjmů pro rok 2024 čekali, protože došlo v rámci „úsporného balíčku“ k dalším, pro obce negativním, změnám v zákoně o Rozpočtovém určení daní (RUD). Teprve ke konci roku 2023 prošel návrh novely zákona o RUD Senátem, kde navíc doznal návrh dalších nenadálých úprav.

Odhad daňových příjmů (dle predikce Sdružení místních samospráv) jsme raději ještě ponížili plošně o 5 % a jako vždy budeme sledovat, jak jsou daňové příjmy naplňovány z měsíce na měsíc, abychom rozpočet udrželi vyrovnaný.

Obecně si stojíme tak, že Jenštejn aktuálně nemá žádný dluh u bank a všechny úvěry jsou doplacený. Byly to úvěry za výstavbu prvních dvou tříd MŠ (10 mil. z roku 2012 refinancován v 2016 ve výši necelých 7 mil. Kč), které jsme podělili a pak úvěr 5 mil. Kč na výstavbu VaK v Dehtárech (což stálo celkově přes 18 mil. Kč).

Aktuálně tedy ručíme pouze

za část úvěru Svazku obcí Podolanka, Přezletice, Jenštejn na výstavbu Svazkové školy, která stála přes 500 mil. Kč a výše úvěru Svazku je 65 mil. z čehož má Jenštejn splatit cca 30%, (dle smlouvy o ručení Jenštejn ručí do výše 23 422 800 Kč).

V současné chvíli máme na účtech (tedy uspořeno) celkem přes 20 mil. Kč a zastupitelstvo se rozhodlo ponechat část na cash-flow na běžných účtech a částku v celkové výši 15 mil. vložit na termínované vklady. Tyto peníze jsme odkládali jednak na „horší časy“ (ty už nastaly, jak jste asi zaznamenali) a jednak je musíme mít k dispozici na realizaci velkých projektů, které nás čekají. I pokud by se například podařilo sehnat dotace na komunitní dům ve výši 70 %, bude spolučást obce dělat odhadem třeba 20 mil. Kč.

Obec má ale už několik let výborný (nejlepší tzn. nadprůměrný) rating a samozřejmě si na ty opravdu velké a důležité projekty může i něco půjčit, pokud se rozhodneme, že je to pro nás důležité. Zatím se však snažíme mít dostatek vlastních prostředků na spolúčasti na dotačních projektech a dále peníze na tyto projekty odkládat. To, že si stojíme tak jak si stojíme není úplně obvyklé. Jsou obce, i v našem okolí, které mají rating nejhorší.

Rozpočet na rok 2024 je tedy v číslech schválen takto:

Foto: Pixabay

Návrh rozpočtu obce Jenštejn na rok 2024		Rozpočet 2023	Odhad čerpání k 31. 12. 2023	Rozpočet 2024
Rekapitulace příjmů				
Třída 1	Daňové příjmy	22 688,00	26 821,00	26 525,00
Třída 2	Nedaňové příjmy	1 857,00	2 203,00	2 189,00
Třída 3	Kapitálové příjmy	0,00	0,00	0,00
Třída 4	Přijaté dotace	714,00	1 047,00	773,00
Skupina 8	Financování	3 115,00	0,00	1 300,00
Celkem		28 374,00	30 071,00	30 787,00

Rekapitulace výdajů				
Skupina 1	Zemědělství a lesní hospodářství	0,00	0,00	0,00
Skupina 2	Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství	3 805,00	5 345,00	5 840,00
Skupina 3	Služby pro obyvatelstvo	12 524,50	10 726,50	15 151,00
Skupina 4	Sociální věci a politika zaměstnanosti	200,00	180,00	200,00
Skupina 5	Ochrana, bezpečnost a právní ochrana	1 545,00	1 598,00	1 495,00
Skupina 6	Všeobecná veřejná správa a služby	5 629,00	5 611,00	6 415,00
Celkem		23 703,50	23 460,50	29 101,00

Rekapitulace financování				
Skupina 8	Financování	4 670,50	6 610,50	1 686,00
Celkem		4 670,50	6 610,50	1 686,00

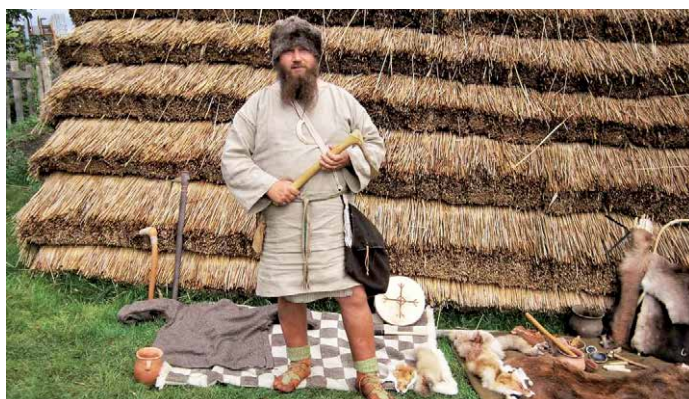

Chtěli byste zažít dávnou historii Jenštejna?

Pokud ano, tak právě pro vás připravujeme ve spolupráci s obcí Jenštejn a pod záštitou Oblastního muzea Praha-východ Živé dějiny Jenštejna. Na otázku, kdy a kde vám odpovíme, že akce se uskuteční 11.5.2024 na obecní louce a na hradě.

A co na vás bude čekat? Na tematických stanovištích z doby od pozdní doby kamenné, přes doby bronzovou a železnou, římskou až po vrcholný středověk, budou probíhat ukázky řemesel, výrobních procesů a životního stylu v daném období. Učinkující na jednotlivých stanovištích budou převážně z řad skupin „Živé historie“ a experimentálních archeologů z celé ČR. Účast nám např. potvrdil např. Lisovky pro období pozdní doby kamenné. Bronzáci z Polabí vás vtáhnou, jak už říká jejich název, do doby bronzové. Experimentální archeolog Michal Dienstpieer ukáže mimo jiné kouzlo zpracování jantaru pravěkým způsobem. Sílu a krásu germánských bojovníků můžete očekávat od Projektu Marobudum a uskupení Wulfaswuit. Za jejich asistence se z vašich dětí stanou malí válečníci. Krásné tóny slovanské rané středověké hudby zažijete s uskupením Ragojka. A na hradě potkáte možná i arcibiskupa Jana z Jenštejna společně s dalšími hrdiny středověku, představované skupinou živé historie Doba Karlova.

Pro malé i velké návštěvníky bude připravena možnost pod odborným vedením si vyzkoušet vý-

robu pravěké keramiky, šperků, zpracování obilí, techniky pravěké výroby kamenných předmětů, zpracování vlny a výrobu různých textilií. Speciálně pro dětské návštěvníky je navíc připravováno archeologické stanoviště, kde se budou moci stát archeology. Na jiném místě si umlít mouku na zrnitkách a kamenném mlýnku. Připravené budou i keramické skládačky a tematicky zaměřené omalovánky. Plánována je ještě řada dalších možností vyzkoušet si na vlastní ruce, jak složitá a náročná byla práce dobových řemeslníků, a zažít si jednotlivá období, v kterých během minulých tisíců let na území naší obce žili různí obyvatelé.

Ve spolupráci s Oblastním muzeem Praha-východ bude zajištěno 5 informačních tabulí k jednotlivým archeologickým lokalitám na území obce. V rámci programu akce, budou probíhat opakované odborné výklady u informačních tabulí od archeologa z Oblastního muzea. Přislíbená je i účast vedoucí záchraného archeologického výzkumu z roku 1984 a autorky publikací o tomto výzkumu. Během akce budou představeny funkční repliky keramických nádob Jordanovské kultury typu Jenštejn z období eneolitu a loďkovité spopy typu Jenštejn z doby železné.

Zaujalo vás to? Tak my se na vás budeme moc těšit. Průběžně vás budeme seznamovat na sociálních sítích s jednotlivými účastníky.

Lenka Tomslová a Roman Kovrov, organizátoři akce, foto: Tomáš Chlup, archiv UAPPSČ

Ponocný, polní hlídač a strážník v Jen

Vzájemně i majitelů hospodářství bylo mít spolehlivé obecní služebníky, kteří by svou činností přispívali k bezproblémovému životu na vsi. Tato potřeba vyvstala zejména po revoluci roku 1848, kdy vrchnost přestala rozhodovat o životě na svém panství. Místo toho vznikaly samostatné obce a začala se vytvářet nová organizace místní samosprávy. Správa obcí byla svěřena do rukou dvou aparátů – obecního výboru (zastupitelstvo bez moci výkonné) a užšího obecního představenstva v čele se starostou, který byl výkonným orgánem.

Důležitým úkolem obcí bylo dohlížet na bezpečnost osob a ochranu majetku v katastru obce, což obvykle zajišťovali ponocní, polní hlídači a obecní strážníci. S těmito typickými postavami bezpečnostního aparátu bychom se setkali i v Jenštejně druhé poloviny 19. století. Objevují se totiž v knize protokolů ze schůzí vedení obce z let 1861–1886, stejně jako další osoby – obecní pastýř, posel nebo husopas. Jednalo se v podstatě o různorodou škálu obecních zaměstnanců, kteří měli stanovené povinnosti a určený plat.

Ponocný

Snad nejvíce zidealizovanou postavou mezi obecními služebníky je osoba ponocného, dobře známá z malebných obrazů Josefa Lady. Jeho úkolem bylo v noci nejen dozírat na klid a bezpečnost ve vsích a městech, ale především signalizovat případný vznik požáru. V dobách, kdy se svítlo i topilo výhradně pomocí ohně a většina obydlí se stavěla za použití dřeva a slámy, bylo nebezpečí vzniku požáru značné. Lidé se ohně velmi obávali a z kronikářských zápisů víme, že požáry venkovských i městských domů s tradičními doškovými nebo šindelovými střechami bývaly časté a ničivé. Navíc ještě počátkem 19. století převažovaly dřevěné komíny.

Na rozdíl od hlásného, který vykonával hlídku z věže, se ponocný během své služby pohyboval v terénu. Někdy ho doprovázel pes, který mu byl věrným společníkem při osamělé noční obchůzce. Služby ponocného probíhaly za každého počasí, bývaly náročné a občas i nebezpečné.

Nezbytnou výbavou ponocných byl pořádný oděv, zvláště nepromokavý kabát a klobouk, v zimě pak čepice a teplý kožich,

kteří dostávali od obce. Aby během noční hlídky dobře viděli, nosili s sebou lucernu. Při obchůzce býval ponocný ozbrojen, nejčastěji starodávnou halapartnou, případně píkou, holí, šavlí nebo obuškem. Halapartna, která byla vyvinuta ve středověku pro boj s jezdeckem, byla spíše typickým doplňkem nežli skutečnou mobilní zbraní. V případě požáru mohla být použita ke stržení hořící krytiny. Žádoucí byla dobrá fyzická kondice ponocného, a proto měli přednost vysloužilí vojáci, kteří uměli zacházet se zbraní. Mezi uchazeči se často objevovali lidé z chudších vrstev. Pokud nastala neočekávaná událost, jako například vznik požáru, živelná pohroma, útok lupičů nebo krádež, měl ponocný vyvolat poplach zatroubením na volský roh, který mívával přivázaný kolem těla.

Se strážní činností ponocného šla neodmyslitelně ruku v ruce funkce hudební a pěvecká. Jeho povinností bylo ohlašovat každou hodinu čas vytrubováním na volský roh, přičemž počtem tónů na-

značoval určitou hodinu od jedné do dvanácti. Po zatroubení zazněl z úst ponocného chvalozpěv, jakási formule k ochraně obce, kterou byl známým přesný čas. Text ponocenské písně nebyl ve všech obcích stejný, ale často velmi podobný. Mohl začínat slovy: „Chval každý duch Hospodina, i Ježíše, jeho syna, odbila čtvrtá hodina.“ K určení času nejprve sloužily přesýpací hodiny, později kapesní hodinky. Ne vždy měl ale ponocný možnost přesně odměřit čas nebo na hlídání času zapomněl, a tak mohlo být určení hodiny spíše orientační. Zdaleka ne všichni ponocní byli spolehliví. Tu a tam odpočívali a v zimě, když se potřebovali ohřát, si zašli do hostince.

Délka ponůcky se v jednotlivých obcích lišila. Noční hlídku mohli vykonávat i jednotliví obyvatelé obce a vypomoci tak ponocnému. Na Nový rok měli ponocní právo obcházet dům od domu a koledovat. Troubili, hráli a zpívali pod okny hospodářských stavení a přáli požehnání. Snad nikud neodešli s prázdnou.

V minulosti byl ponocný oblíbenou postavou a častým námětem literátů a umělců. Vedle idylických obrázků Josefa Lady jsou v oblíbě vyobrazení Mikoláše Alše, který ponocného několikrát namaloval i pro český betlém. Nechybí ani na mnoha českých vánočních pohlednicích. V různém pojetí nalezneme noční hlídače i v literatuře. V beletrii vystupuje ponocný jako sentimentální nebo romantická postava a své místo má také v pohádkách a pověstech. V lidových písních je vykreslován spíše v humorném až satirickém duchu, což dokládají například Erbenovy verše: „Já mám hůř než pes, musím hlídat ves.“

V Jenštejně je ponocný poprvé doložen v roce 1854 ve výkazu obecních příjmů a vydání, kdy mu bylo vyměřeno roční služné 32 zlatých, pravděpodobně ale v obci působil již dříve. Jen pro představu, například řemeslnický mistr vydělával v této době kolem 185 zlatých, nádeník zhruba 110 zlatých, pražský kat měl 420 zlatých ročně. Co se týče základního zboží, například bochník chleba stál kolem 6 krejcarů (1 zlatý = 100 krejcarů), zimní kabát se dal poříditi asi za 16 zlatých.

Znovu je osoba ponocného v Jenštejně zmíněna až v roce 1861. Tehdy došlo k prohlídce všech stavení, aby se zjistilo, zda jsou dobře zabezpečena proti vzniku požáru, což bylo zaznamenáno v zápisu jednání vedení obce. Jedním z bodů protokolu je také poznámka o tom, že ponocný řádně koná svou hlídku.

Na konci roku 1861 se obyvatelé Jenštejna dohodli, aby byl pro následující rok ustanoven ponocný, který měl být „řádný, opatrný, zachovalý a stejně smejšlící“. Během zimního času měl konat noční obchůzku od osmi do čtyř a během letního času od deseti do tří hodin. Za svou službu si měl nový ponocný čtvrtletně vybírat peněžní obnos od jednotlivých majitelů stavení dle daného rozvrhu. Celková roční mzda za rok 1862 činila 32 zlatých.

Jenštejnským ponocným byl tehdy ustanoven František Kasalický (1798–1866), domkář a mistr krejčovský v Jenštejně čp. 2. Jeho manželkou byla Marie rozená Wolfová (1799–1868) pocházející z Brandýsa nad Labem. Syn Jan Kasalický (1824–1866) byl také krejčem.

Na konci roku 1863 bylo ponocnému Františku Kasalickému zvýšeno roční služné na 36 zlatých. V roce 1864 docházelo v oko-

štejně ve druhé polovině 19. století

lí Jenštejna ke krádežím, a tak zastupitelstvo obce v prosinci téhož roku rozhodlo, že s ponocným budou vykonávat hlídku ještě další dva strážci z řad obyvatel Jenštejna. Každý hospodář měl k noční službě vybrat statného muže. Dvojice vyslaných mužů se měla postupně střídát dle rozpisu čísel jednotlivých domů, např. čp. 6 a 17, 7 a 18, 9 a 19 apod. Celkem tři strážci nočního pořádku tak měli hlídat obec a její okolí a dávat bedlivý pozor na krádeže. Pokud by v některém obydlí zahlédl něco podezřelého, měli za úkol hned upozornit majitele. Jejich služba trvala od devíti hodin večer do čtyř hodin ráno. Společná hlídka byla zrušena v únoru 1865 a službu měl dále vykonávat pouze ponocný. K obnovení hlídky v počtu tří mužů na stejném principu opět došlo v zimě 1865/1866 a také v letech 1866/1867.

František Kasalický sloužil jako ponocný nejdéle do roku 1866, kdy zemřel na choleru, stejně jako jeho syn Jan a řada dalších obyvatel Jenštejna. Noční hlídač se v obci vyskytoval zřejmě i v následujících letech, nicméně zápisy ze schůzí vedení obce z let 1861–1886 o něm naposledy podávají zprávu v listopadu 1866, kdy mu měl být pro následující rok zvýšen plat.

Polní hlídač

Zpravidla na začátku sezóny polních prací docházelo v obcích k ustanovení polního hlídače (hotaře). Jeho úkolem bylo dohlížet na veškerý polní majetek v územním obvodu obce, kam patřily nejen pole se zemědělskými plodinami, louky, pastviny, sady nebo vinice, ale také veškerý movitý majetek, který se na nich nacházel. Hlídač dával pozor na zloděje i na škody způsobené nejčastěji dobyt看em.

V roce 1875 začal platit nový zákon o ochraně polního majetku. Polní pých (poškození nebo zcizení polního majetku) měl být trestán peněžitou pokutou ve výši 1–40 zlatých a v případě nezaplacení vězením od šesti hodin až do osmi dnů. Ustanovený polní hlídač měl být potvrzen okresním úřadem a musel složit přísahu. Poté byl považován za veřejnou stráž. V Čechách musela osoba ve funkci hotaře splňovat tyto podmínky: dosažení věku alespoň dvaceti let, fyzickou způsobilost a spolehlivost. Během hlídky měl povinnost nosit služební odznak a byl oprávněn k nošení poboční zbraně, kterou směl použít v případě obrany.

Stejně jako osoba ponocného je i polní hlídač v Jenštejně poprvé doložen v roce 1854 ve výkazu obecních příjmů a vydání, kdy mu byla vyměřena měsíční částka ve výši 2 zlatých a 24 krejcarů. Další zmínka pochází z května roku 1862, kdy se představitelé obce usnesli, že pro následující vegetační období nebude jmenován žádný polní hlídač. Místo toho měli dávat pozor na úrodu sami obyvatelé obce, jelikož mělo docházet k větším škodám než dříve.

Na jaře roku 1863 byl obecním polním hlídačem ustanoven Josef Brych (1820–1894), který měl mít s touto službou dvouletou zkušenost. Za práci dostával měsíčně 10 zlatých, které si měl postupně vybrat od jednotlivých držitelů pozemků na základě průkazu vydaném obcí.

Josef Brych byl domkářem a ševcovským mistrem v Jenštejně čp. 1. Jeho první manželkou byla Barbora rozená Hrabětová (1817–1866), dcera Martina Hraběte z Víněře čp. 25, s nímž měl děti Marii (nar. 1846), Kateřinu (nar. 1851) a Antonína (nar. 1853). V roce 1866 Barbora zemřela během epidemie cholery a roku 1874 se Josef Brych podruhé oženil s vdovou Annou Březinovou (1822–1890) z Jenštejna čp. 49, dcerou pokrývače Václava Semeckého.

Roku 1864 přijal místo polního hlídače Josef Wýt/Wit (nar. 1788), zřejmě nájemník v Jenštejně čp. 44. V následujícím roce byl ustanoven výše zmíně-

ný ponocný František Kasalický (1798–1866). Poslední zpráva o působení polního hlídače v Jenštejně je z května 1867, kdy zastupitelstvo obce přijalo Františka Čvančaru.

Rodina Čvančarových bydlela v Jenštejně v domech čp. 41–44. František Čvančara (1815–1890) byl obuvníkem v Jenštejně čp. 41. Jeho první manželka Anna rozená Jedlanová (1821–1866), s níž měl pět dětí, zemřela roku 1866 po nákaze cholerou. Druhorozený syn a jmenovec František Čvančara (nar. 1844) se oženil s Antonií rozenou Štrossovou, dcerou obuvníka z Hluboše na Příbramsku. Jeden ze zmíněných Františků byl v roce 1867 polním hlídačem v Jenštejně.

Obecní strážník

Vedle ponocného a polního hlídače bděl nad poměry a bezpečností ve vsi také obecní strážník. Na základě říšského zákona č. 18 z roku 1862 mohly obce vydávat v mezích zákona vlastní nařízení týkající se místní policie a veřejného pořádku na svém území. Policejní dozor měla vykonávat obcí ustanovená policejní stráž, jejíž působnost vymezovaly policejní řády vydávané obcí. Takto byl například zajištěn dohled nad bezpečností osob a jmění, silniční a vodní dopravou, potravinami a prodejem na tržišti, požáry, stavbou v obci, čeládkou nebo mravností.

Působení obecního strážníka v Jenštejně lze poprvé doložit ze zápisů obecních vydání za rok 1869, kdy strážník obdržel

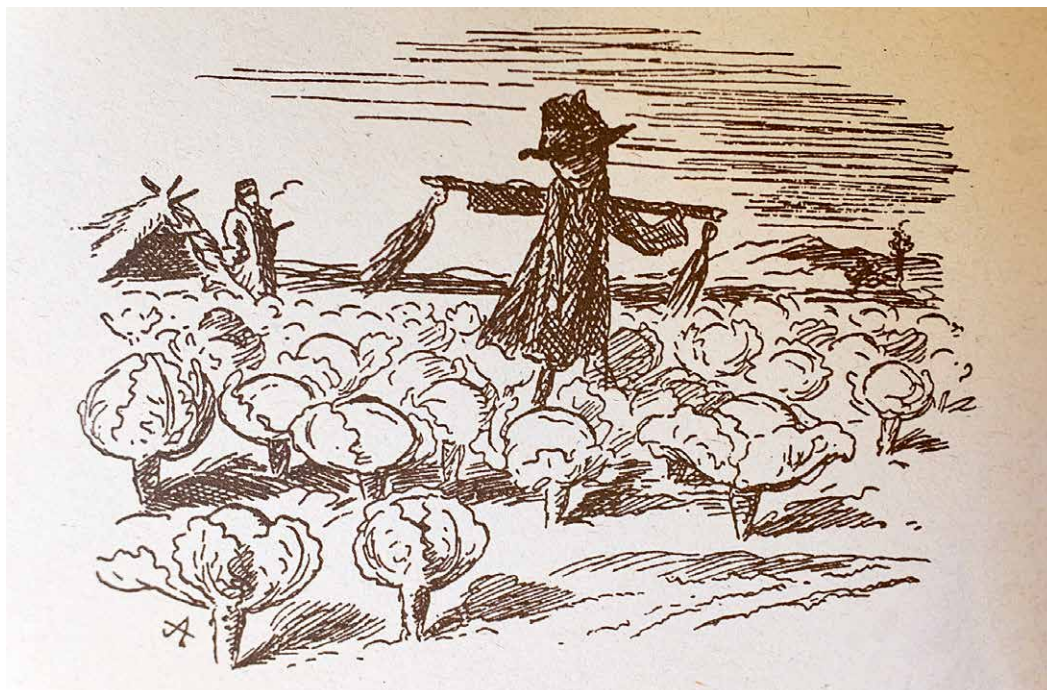
od obce nejen finance za své služby, ale také peníze na nový oblek nebo na žalobu proti Anně Podvazkové z Víněře za výhrůžku, že ho vypálí.

V roce 1881 nechalo obecní zastupitelstvo vypsát konkurz do novin, v němž měli hledat nového obecního strážníka. V květnu téhož roku byl přijat jistý František Valenta, který se zavázal vykonávat povinnosti stanovené zákonem včetně polní hlídky ve dne i v noci. K obyvatelům se měl chovat zdvořile, nesměl se s nikým spolčovat a konat špatnosti. Za svou službu dostával měsíčně 16 zlatých a k tomu navíc polovinu z každé pokuty, která byla vybrána na základě jeho udání.

Závěrem

Noční a polní hlídač i další obecní služebníci bývali součástí většiny obcí. Jejich ustanovení vždy záleželo na konkrétní praktické potřebě a na velikosti obce. Dnes patří do dob minulých a jen stěží si v 21. století umíme představit, že by náš spánek několikrát za noc přerušilo troubení a vypěvování ponocného z různých míst obce. Nepochybně se ale jednalo o užitečnou hlídkovou činnost, která zajišťovala bezpečí a ochranu. Zvláště ponocní patřili až do minulého století k nejrázovitějším postavám obcí i měst. Z venkova začali mizet během první poloviny 20. století. Nostalgickým ohlednutím do minulosti jsou dnes ponocní jako turistická atrakce některých měst.

Petra Brandejsová Tomslová

Podzimní obecní akce

I konec loňského roku byl v Jenštejně bohatý na společenské a komunitní akce. Kromě 17. listopadu jsme také rozsvítili vánoční strom, přivítali nové občánky a ti nejmenší obyvatelé Jenštejna si užili Mikuláše v restauraci U Cafourků.

Hasičský rok 2023

Rok 2023 byl prvním rokem fungování jednotky sboru dobrovolných hasičů obce Jenštejn v kategorii JPO III a současně patřil mezi ty nejkvalitnější z posledních let. Jednotka celkem asistovala u 31 událostí. Ve 3 případech se jednalo o požár, 6x o technickou pomoc, 1x o technickou havárii, 1x jednotka vyjízďela k úniku nebezpečných látek a ve 20 případech šlo o tzv. ostatní pomoc. Z těchto událostí byly nejzávažnější únorový požár části vybavení kuchyně domu v Jenštejně a v březnu pak rozsáhlý požár v Čelákovcích. Stejně jako poslední dva roky, jednotka i loni v létě prováděla požární dozor na několika divadelních představeních na letní scéně ve Voděrádách.

V loňském roce se díky podpoře obce jako zřizovatele jednotky i díky dvěma úspěšným dotačním žádostem podařilo obnovit a doplnit vybavení jednotky osobními ochrannými prostředky, doplnit ruční radiostanice, pořídit kompozitní vzduchové lahve nebo naši cisternu vybavit výjezdovým tabletem. Pokud vše půjde dobře,

tak by se i letos mohlo podařit získat dotaci na obnovu části technického vybavení jednotky. Současně se však i loni ukázalo, že od roku výroby naší cisterny už uběhlo 37 let a to už je hodně i na Tatra. V prosinci tak musela být dočasně vyřazena z výjezdu z důvodu opora-

vy nosného rámu a zpět do služby se se měla vrátit během ledna.

Nedílnou součástí práce hasičů je i odborná příprava. Kromě té pravidelné a průběžné přípravy se členové jednotky loni zúčastnili několika specializovaných kurzů a školení. Další dva naši členové tak prošli kurzem strojníka a dva nováčci kurzem nosite-

le dýchací techniky. Členka naší jednotky pak na podzim úspěšně prošla kurzem k získání kvalifikace k výkonu funkce velitele družstva. Dále se jednotka zúčastnila nácviku stavby protipovodňových hrází v areálu TSK Praha v Dubči a dva naši velitelé byli pozvá-

Během roku hasiči uspořádali nebo pomáhali organizovat několik akcí. V Jenštejně to byl den otevřených dveří v naší hasičárně a každoroční pálení čarodějnic. Těsně před prázdninami jsme pak navštívili naši svazkovou školu s ukázkou naší činnosti a techniky a na konci prázdnin se jednotka zúčastnila dětského dnu na obecní louce. Před Vánocemi pak proběhlo tradiční setkání 17. listopadu a rozsvícení vánočního stromu.

I loni se dařilo organizovat činnost dětského hasičského oddílu včetně účasti dětí na soutěžích v požárním sportu. Stále platí, že kdo by měl o práci u hasičů nebo o požární sport zájem, tak nás může navštívit každou středu od cca 17:30, každý čtvrtek pozdě odpoledne pak probíhá trénink dětí a v neposlední řadě je možné ke kontaktu využít náš facebookový profil Hasiči Jenštejn nebo mail sdhjenstejn@seznam.cz.

Díky všem jenštejnským hasičům za vše, co se loni podařilo a jim i všem v Jenštejně vše dobré do roku 2024.

Jiří Hulík, zástupce velitele JSDH Jenštejn

termín	název	za obec	za komunitu
20.1.	Obecní ples	N. Hlaváček	P. Ječmen
24.3.	Velikonoční tvoření	P. Rachová	P. Štěpánková
1.4.	Otevírání hradu	P. Minxová	A. Krčálová
14.4.	Léčivé účinky bylin	P. Rachová	P. Štěpánková
20.4.	Uklidme Česko a Den otevřených dveří v hasičárně	P. Rachová	I. Duspivová, J. Chvojka (SDH)
30.4.	Pálení čarodějnic	N. Hlaváček	SDH Jenštejn
11.5.	Živé dějiny Jenštejna	J. Minxová	L. Tomsová, A. Krčálová
12.5.	Hradní korálkování (akce ke Dni matek)	J. Minxová	A. Krčálová
červen	Den s kovářem na hradě	P. Rachová	A. Krčálová
červen	Muzejní noc na hradě	P. Rachová	A. Krčálová
16.6.	Pohádkový les	P. Rachová	P. Štěpánková
22.6.	Jenštejnfest	N. Hlaváček	P. Ječmen, Sportovci, SDH
23.6.	Svatojánské bylinkové putování	P. Rachová	P. Štěpánková
28. a 29.6.	Sportovní víkend, Česká asociace boxu (exibice)	N. Hlaváček	A. Nechyba
13.7.	Noční prohlídka při svíčkách	J. Minxová	A. Krčálová
13.7.	Volejbalový turnaj	P. Rachová	K. Malina, Sportovci Jenštejn
27.7.	Turnaj v líném tenise	P. Rachová	K. Malina, Sportovci Jenštejn
10.8.	Noční prohlídka při svíčkách	J. Minxová	A. Krčálová
červenec/srpen	Letní kino Jenštejn (středy)	N. Hlaváček	P. Sladký
31.8.	Nohejbalový turnaj	P. Rachová	K. Malina, Sportovci Jenštejn
1.9.	Indiánské bubnování	P. Rachová	P. Štěpánková
7.9.	Jenštejnská Pětka	N. Hlaváček	R. Hlaváčková, sportovci, hasiči
9.9.	Den se sokolníkem na hradě	J. Minxová	A. Krčálová
8.9.	Loučení s prázdninami	P. Rachová	K. Malina, Sportovci Jenštejn, Hrad
14.9.	Soutěž v lukostřelbě pro děti na hradě	J. Minxová	A. Krčálová
13.10.	Podzimní bylinkobraní	P. Rachová	P. Štěpánková
28.10.	Zamykání hradu	J. Minxová	A. Krčálová
30.11.	Adventní svetylka	P. Rachová	P. Štěpánková
říjen/listopad	Podzimní Uklidme Česko	P. Rachová	I. Duspivová
17.11.	Lampionový průvod, ohňostroj, setkání na návsi	J. Minxová	J. Chvojka, SDH Jenštejn, Sportovci
1.12.	Rozsvícení vánočního stromčku	P. Rachová	K. Zemanová, SDH, Sportovci
5.12.	Mikuláš pro děti	N. Hlaváček	P. Švec

Pozvání do knihovny

Všechny zájemce o dobrou četbu, zejména nové obyvatele Jenštejna, bych chtěla pozvat do knihovny, kterou najdete v přízemí budovy obecního úřadu. Knihovnu můžete navštívit každý čtvrtek od 17 do 19 hodin. Návštěvníci si mohou vybrat z více než 1 000 knižních titulů od krásné, dětské i odborné literatury, která se i během roku často obměňuje díky zapojení do regionálního systému. Výpůjční doba je jeden měsíc.

Díky spolupráci s Knihovnou Eduarda Petišky v Brandýse nad Labem-Staré Boleslavi je možné prostřednictvím tzv. meziknihovní výpůjční služby prakticky sehnat každou knihu nejen z knihovny v Brandýse nad Labem, ale i z jiné knihovny v republice. Tato služba je v současnosti čtenáři maximálně využívána zejména studenty, ale i náročnými čtenáři. Jen bych chtěla požádat všechny čtenáře, aby důsledně dodržovali výpůjční dobu a neblokovali tak knihy pro další zájemce.

Informace o všech knihách, které jsou v obecní knihov-

Foto: Pixabay

ně k dispozici, získáte na webu <https://brandysnl.tritius.cz/library/jenstejn/>. Cesta k tomuto odkazu vede také přes stránky obecního úřadu Jenštejn.

Pro ty z vás, kteří nemají možnost internetového připojení, knihovna nabízí přístup na internet. Knihovnice pomůže třeba s elektronickým objednáním k lé-

kaři či objednávkám na výměnu občanského nebo řidičského průkazu, vyhledáním autobusového nebo vlakového spojení, a to díky vedení obce, která internet zřídila a financuje.

Občas se setkávám i s dotazem, zda mohou čtenáři věnovat knihovně knihy, pro které už doma není místo, nebo knihy po

zemřelém příbuzném. Určitě je to ten nejlepší způsob, co s knihou lze udělat. Knihy jsou převezeny do knihovny v Brandýse nad Labem, kde je pracovnice odborně vytřídí a zpracují, zapíší do fondu naší knihovny nebo předají jiným knihovnám. Mohou také sloužit k nahrazení poškozených či opotřebovaných výtisků nebo doplnit výměnný fond sloužící knihovnám v regionu. Tyto knihy tak získají další čtenáře.

Již několik let se svolením pana ředitele nosím do Domova seniorů u nás v Jenštejně časopisy, které jsem již přečetla, nebo i časopisy, které byly darovány ostatními čtenáři knihovny. Babičky i dědečkové mají velkou radost. Chtěla bych požádat vás, kteří odebíráte nějaké časopisy a po přečtení je vyhazujete, prosím přineste mi je do knihovny, ráda je předám babičkám i dědečkům. Jen prosím nenoste staré ročníky. A pokud nestiháte ve výpůjční době ve čtvrtek, můžete je vhodit do schránky na vratech v ulici Na Stráni č. 68 kde bydlím, určitě a ráda je předám.

Helena Jirásková, knihovnice

Vzácná návštěva na hradě Jenštejně

Inspirací k tomuto vyprávění se mi stala jedna fotografie, nalezená v archivu Oblastního muzea Praha-východ v Brandýse. Je na ní několik postav. Jedna dáma stojí u vchodu do věže Jenštejnského hradu a nahore v místech portálu, který propojoval palác s věží jsou zřetelně vidět dvě další postavy – muž (vlevo) a žena. Samozřejmě nic zvláštního, zajímavý je ale popis dole pod fotografií. Píše se v něm, že se jedná o arcivévodu Ludvíka Salvátora a jeho doprovod. Fotografie není datována, ale odhadem se může jednat o přelom 19. a 20. století.

A kdo to tedy byl, ten Ludvík Salvátor, který tenkrát navštívil náš hrad?

Bez přehánění jedna z nejzajímavějších osobností, která tehdy v Čechách žila – toskánský princ, rakouský arcivévoda, cestovatel, etnograf, geograf a spisovatel. Jeho život by vydal na román a vlastně o něm román napsal jeho dobrý přítel Jules Verne, který se nechal inspirovat arcivévodovými osudy, objevy a dobrodružstvími v románu: Matyáš Sandorf – Nový hrabě Monte Christo.

Ludvík Salvátor se narodil v roce 1847 ve Florencii, ale

už roku 1859 musela jeho rodina prchnout z Itálie, kde byla po sjednocení vládnoucí dynastie svržena. Rodina našla ochranu u svého mocného příbuzného – císaře Františka Josefa I., který jí dal k dispozici zámek v Brandýse nad Labem.

Mladý arcivévoda v Brandýse neležel. Studoval přírodní vědy, práva, vystudoval také vojenskou a námořní akademii a učil se jazyky. Postupně jich ovládl čtrnáct.

Podnikl řadu výzkumných cest, zejména na Baleáry a další ostrovy ve Středozemním moři. Cestoval na své jachtě NIXE, kterou sám kormidloval.

Publikoval více než 50 knih, které vyšly v nejprestižnějších nakladatelstvích po celém světě. Byl uznávaným kolegou mezi nejlepšími cestovateli a přírodovědci své doby. Zaštil svým jménem Nobelovu cenu míru. Byl to on, kdo naléhavě varoval Františka Ferdinanda d'Este před cestou do Sarajeva.

Stál u zrodu Polabského národopisného muzea v Přerově nad Labem v roce 1900. Vykupoval starý lidový nábytek, nářadí, obrazy, kroje a dokonce celou chalupu,

pu, která v Polabském muzeu stojí dodnes.

Jeho celoživotní láskou se stal ostrov Mallorca. Říkal, že je to krajina, kterou si zvolila jeho duše. Vlastnil tu několik nemovitostí, situovaných v krásných zahradách a olivových hájích. K jeho nejoblíbenějším patřil zámek Miramar a vila La Estaca, kterou r. 1990 koupil americký herec Michael Douglas. R. 1895 byl Ludvík Salvátor jmenován „Slavným synem Mallorky“.

V soukromí arcivévoda moc šťastný nebyl. Nikdy se neoženil. V mládí byl velmi zamilovaný do rakouské arcivévodkyně Matyldy Marie, která tragicky zahynula v 18. letech na těžké popáleniny. Právě ve své ložnici kouřila a když slyšela přicházet svého přísného otce, schovala cigaretu za zády. V mžiku na ní vzplály její tylové šaty a tragédie se už nepodařilo zabránit.

Na svých cestách po tropických krajích Ludvík Salvátor onemocněl exotickou nemocí – elephantiazou. Jedná se o selhání lymfatického systému, v jehož důsledku dochází k těžkým otokům nohou, až připomínají nohy slona. Odtud ten zvláštní název

– elephantíáza. Jeho nemoc se postupně zhoršovala a 12. 10. 1915 arcivévoda na Brandýském zámku zemřel. Vzhledem k jeho publikační činnosti po sobě zanechal velký majetek. Část přešla na dědice Karla I. a značnou část svého majetku Ludvík Salvátor odkázal svému komorníkovi a sekretáři Antoniu Vives y Colom, kterého poznal na Mallorce. Ten má hrob na brandýském hřbitově, ale podle některých pramenů je jeho hrob prázdný. Tak zase další záhada k prozkoumání...

Alena Krčálová, kastelánka hradu

Místní poplatky – splatné do 31. 1. 2024

Roční poplatek za svoz a likvidaci směsného komunálního odpadu (SKO) *

týdenní svoz nádoby (120 l)	2 808 Kč
14denní svoz nádoby (120 l)	1 404 Kč

Fyzickým osobám, které dovršily k 1. 1. 2023 věk 65 let, osobám nevidomým, osobám, které jsou považovány za závislé na pomoci jiných fyzických osob podle zákona upravujícího sociální služby, osobám, které jsou držiteli průkazu ZTP nebo ZTP/P, je poskytována úleva 50% z poplatku. Úlevu lze aplikovat za jednu osobu a jednu nádobu v daném domě a za podmínky, že v daném domě nežijí jiné dospělé osoby bez nároku na tuto úlevu. Úlevy jsou poskytovány jen občanům s trvalým pobytem v obci Jenštejn.

*platí se zpětně za předchozí rok

Poplatek za psa **250 Kč** (za druhého a každého dalšího psa na držitele 250 Kč)

Poplatek za psa na držitele, který je poživitelem invalidního, starobního, vdovského nebo vdoveckého důchodu, který je jeho jediným zdrojem příjmů, anebo poživatel sirotčího důchodu: **100 Kč** (za druhého a každého dalšího pak 250 Kč)

Ceník doplňkových služeb v roce 2024

Pronájem nádoby na plasty/papír o objemu 240 l **200 Kč/nádobu/rok** (svozy jsou opět zdarma)

Jednorázová cena - prodej nádob	na SKO o objemu 120 l	800 Kč
	na bio-odpad o objemu 120 l	1 300 Kč
	jednorázové pytle o objemu 120 l	80 Kč

Prosíme platby převodem na účet obce č.ú.: 9526201/0100, variabilní symbol = číslo popisné domu.

Poplatky lze kumulovat, tj. zadat jednu platbu například 3 458 Kč (za psa 250 Kč + týdenní svoz SKO 2 808 Kč + nájemné nádoby na separaci od domu na papír + plast 2x 200 Kč). Platby v hotovosti v kanceláři obce nejsou možné. Platba kartou je možná, ale může to pro Vás znamenat větší zdržení.

Doplňující informace

- Po provedení platby na účet Vám připravíme známku na nádobu pro rok 2024, stačí si ji vyzvednout (nejdříve 2. pracovní den po úhradě), do 31. 1. 2024 jsou zároven v platnosti i známky za svoz z roku 2023.
- Pokud si nejste jisti částkou, kterou máte v lednu uhradit, prosíme obraťte se na nás, rádi Vám částku zjistíme dle uložených dat v evidenci poplatků.
- Dovolujeme si upozornit, že dlužníky obešle obec jednou a poté postoupí vymáhání pohledávky právnímu zástupci obce.
- Svoz a likvidace bio-odpadu (14denní svoz nádoby 120 l v období duben až listopad) je opět zdarma.
- Úřední hodiny: pondělí a středa 7.30–12 h. a 13–18 h., úterý 7.30–12 h., tel. 286 851 985, e-mail: info@jenstejn.cz